

10-16

Bongaka:

K34/11

1/4

Dingaka di mehuta mebedi. Di ngwe ke tša banna, di ngwe ke basadi.

Batho bao ba tsebaxo dihlaire tšeo di sexo kae fêla xa ba bitšwe dingaka, ke bathuši fêla; xobane le kabafô ya bôna xe e tšwelwe ke kxomo. Bôna ba kxôna xo alafa bolwetsi botee xoba a se makae fêla mme xo iša pele byalo ka dingaka tše di phethexilexo xa ba kxone le xo tseba xa ba tsebe.

Bangwe ba bôna ba tseba xo alafa selô se se robexilexo kudu ka sehlaire seo se bitšwaxo "thobexi", bangwe ba alafa malwetšana-lwetšana le a sesadi le xo feta ngaka tše di ntši; fêla le xa xo le byalo xa ba bitšwe dingaka. Mono 'thšabeng sa xeso sa Maune (Mašāšane) re tseba xe bongaka e se selô seo O nnang Wa ithuta-
2. thuta, bo sepela ka melokô. Xo swana le bona bale re rexo ke bathusi dihlasana tseo ba di tsebaxo e sa le di tloxa-tloxana boxoloxolo ka xabô.

Ka fao xe motho a humana bolwetši xoba tlalêlô ka lapeng la xaxwê xa a sa tlaruma le mangaka a' a Maune o' ya fêla xo motho yeo a tsebaxo xore o' kxôna bolwetsi bya mohuta wo!

Ke kafao ngaka le yôna xe e na le dithêbêlê tša yôna le marapô e swanetše xo ruta bana ba yôna xore e se yê natšo badimong bana ba šala ba di rêka di be di le xôna ka xabo-bôna.

Le xôna e tla leka xo ba bonthša ka moka xore yeo a naxo le mahlo' le hlôxô a itôpêlê mme bangwe ba šitwe xôna mo', eupya
3. xe a ba ruta motho xa a ke a hloka mmamoratwa wa xaxwe. O' tla fêla a ruta o' mongwe xo feta ba bangwe. Fêla xe a bôna xore bya-bo yêna o' bo topile o' tla thôma xo šika le bomarwetwe ba bangwe bao le yêna a ba tsebaxo le xo ba kwa le medirô ya bôna. Le bôna ka xo tseba tat'axwe ngwana yo' ba tla mo hlôkômêla xabotse babile le bôna ba na le tse thšêpô ya xore ba tla xopêla setsekana xo yêra le bôna e sexo sa xaxwe eupya seo a se rutilwexo ke pap'axwe. Byale pele xa xe a ka ipitša xore ke ngaka o swanetše xore a kê a tsebye ke bo ngaka semang-mang. Xe le yêna e le morwa wa ngaka yeo ba tsebaxo ba šomitšana nayê xabotse a ka se ke a lefa selô ka

xore xa a' ithuti bongaka mme o' a bookešša.

K34/11

4. Motswadi wa xaxwe o' mo ruta Litaola le thêbêlê, le xo lemoxa xo rêta ditaola le xo hlakunthša dihlaire le malwetši ao di a' alafaxo le mokxwa wa xo alafa. Le ka mo motse, moloto, kxôrô le tše di ngwe di ka bewaxo ka xôna.

Ka ditaola o lemošwa fêla maêmô le maina a tšôna le xore xe di wele byale ke xore di bolêla sekêtê le xore xe di kxobokane byale di re'ng? le xore xe di ka šalana moraxô ka mo di bolêlaxo ke xore di šupa sekêtê.

Xapê xa xo motho le o tee yeo a ka tiišaxo xore yêna ke ngaka mme a sa tsebye xore bongaka bya xaxwe o' hlakane nabo a tšwa kae, le xôna ngaka ke' selo se se xolo kudu byale a ka se ke a ithwešša diala "Naka tša xo rweswa xa di momele.

Fêla se se tlabaxo ka dingaka tša se xaxešo xa se xa ntšidi ratana e ka mongwe le mongwe o' rata xore batho ba tlê yêwa fêla. E bile dingaka di lekana kudu ka xo fošetšana le xo phekola medirô ya o' mongwe. Xe ba kwana ba a tušana ka dihlaire le xe xo alafsa molwetši, xapê le xo lavla ba laola ba bohle xore ba tle ba kxone xo tseba le xo tiišetša xore molwetši o' bolawa ke bolwetši bya xo êma bo re!

Dingaka tša mehleng ya boxolo-xolo di be di šiiša le xe o' hlakana natšô. O tla humana marapô e le mankxô-rôxôrô le mêênô a diphôôfôlô a lekeletši mo molaleng wa yôna. A hlometše diphofa ts'a mphse mo mongwatseng a swere le boditse, xape a sa hlape xoba xo hlatswa. Meriri e le manthšikhiriri e sa kangwe e sa kotwe e le motho wa xo makatša O ka re xa O mmôna wa re ke modiidi le mohlaki mo sethšabeng eupya e le yêna mohumi le mo-hlomphexi!

6. Ngaka xe pap'axwe a mo ruta o' mo ruta le xo êpa dihlaire le xo tseba maina a tšôna le mo di humanwaxo xôna.

Xe xo na le tše di ngwe tše di sa humanwexo xa xabô o' swanetše a y'o di êpa dinaxa di kxolê mohlomong dingaka tša fao le tšona di a se rekisa ke xôna o' tla tlamêxa xo se rêka mme a ka ba a se nthšetša kxomo-naka xe a se tseba xore se na le mohola o moxolo, fela yêna o' tseba xore se tla buša dikxomo e sexo kxomo, ke ka fao o' swanetše xore a lekê ka maatla xore a se

humanê. Ditaola tšôna o' dira ka marapô a diphôôfôlô tšeo a tšamaxo a di hlaba a dira didimo tsa xaxwe le a diphôôfôlô tša naxa ka mêênô ya tšôna xore a tle a kxônê xo hlalosa le xo tseba batho xoba ke dinkwê xoba ditlou xoba dipnuti (Bakone). Le xore a tle humane baloi xore keba bina'ng?

7. Byale ngaka yela e tla thôma ka xo alafa le xo foša marapô fase mme ya thôma xo laodisa xo motho yeo a phekolwaxo xore mokxwa ke eng? Ka moraxo xa mo yôna 'ngaka e swanetše xore e tseba bolwetši e be e tsebê le sehlare seo se ka bo alafaxo. Xapê ngaka e swanetše xo bapatša bongaka bya yôna. 'Byang bo sa rekwexo xa bo na mmapatši' E tla re xe batho ba setse ba mo tseba ba thôma xo mo latêlêla motseng wa xaxwe mme xwa rwalwa le molwetši a iswe ngakeng ya xaxwe, le dihlare a di fêlwê xôna kewe xo fihbêla a le kaonê xôna a ka boêla xae.

8. Xe ngaka e bôna xore xa e humane modirô xa xa-yô e a tšwa ya ya dileteng tše di ngwe, mme xa e fihla xôna e tla tsêna motseng ya itsebiša xore ke yôna mmapatši wa melemô, ya lala e robetše xosasa monna wa motse o' tla mo tšea a mo iša mošate xo y'o dumediša le xo hlalotša kxoši xore o' tlil'o sêla ka dihlako le mesunkwanyana, mme kxoši e tla mo leboxa ya modumêlêla ke xôna a ka thômaxo modirô wa xaxwe le batho ba ka mmitsaxo xo tl'o ba phemela dipelaêlô tša bôna le malwetši ao a sa ba thakxatšexo.

Ka fao le yena o tla sepetša thêbêlê ya xaxwe a se na letswalô a tseba xore o' a tsebexa mošate le xa motho a ka re o' a mo jabetša a ka moiša kxorong ya mošate.

Byale xa e beditšwe yôna e swanetše xo ipolêla xo mong wa motse, mme yêna o' tla thôma a di thšêlana le ba bapa la xaxwe, mme ba tsebiša ngaka xore ba belaêla ka eng? byale yôna tla thôma xo laôla ka sekêtê mme ya re e nyaka phuthulla thêbêlê mme xwa tšwa kxomo, byale ngaka e ka thôma xo alafa ngwana.

9. Fêla dingaka-ngaka tša boxoloxolo di be di sa kxone xo tšea kxomo - naka pele molwetši a ka fôla.

Xe molwetši a ka hwa O tla kwa di re: re šitilwe, o'

K34/11

mphonyokxile xo alafa ke thato ya medimo xa xo alafe motho. Ke ka 'baka leo di be di thsêpêxa kudu le xôna seo di se boletsexo se dirwa ka hlompô le kholofêlô ka xore di be di se baje fêla ba xo tšama ba bapatša le mabyôkô a di- kwena xo lôya batno ka ôna.

Xe ngaka e re mokêtê ke yêna yeo a lôyanexo xo a dumêlwa xore xo byalo mme molaô wa.ahlola ka xore a bolawê moloï yeo. Motho yeo a thômaxo bongaka o thôma fêla a le moditšana a se na sa xaxwe a swere fêla thêbeê-lê le marapô a xaxwe ka moraxô Wa humana e le mohumi e ~~max~~ mo xolo. Xe a tšwele a ile thšabeng tše di ngwe o' tla ya a fetša ngwaxa le xo fihla emeraro, mme ka moraxo xe a tla xae o' tla tšwêla a xapa menlape ya monku, mmudi kxomo le ditonki xobane ngaka ke "Mašianoke" xa e hlalle, e tôpa tšohle. Xapê le xôna dingaka tša se xaxešo di be di itaolêla motho ka seo a naxo le sôna, bangwe ba inthšetša dithotho le dipheta le diala tša mehuta huta ya diphôôfôlô di ikxa-biša ka tšôna. Le xôna xe phuthulla-thêbêlê e be e tšwele di be di sa hlwe di šetše motho moraxo di mo šêka di be di tsebafêla xa molato o' sa bole, le xe yôna ngaka e ka kwa bana ba yôna ba swanetše xo šala ba sêka thoto tša pap'a bôna, mme le batho le bôna ba bokile ba nthše seo ba naxo le sôna ba ba neye molato o' fele.

END S 420.